

CONSILIORVM HIERONYMI GABRIELII EVGVBINI CIVIS ROMANI I.V.C. EXCELLENTISS. ET ADVOCATI in Alma Vrbe & Romana Curia integerrimi, Volumen Primum,

N V N C D E N V O I N L V C E M E D I T V M ,
cum Summarijs atque Indice rerum & verborum copiosissimo ,

*Quod continet Consilia ducenta , in decem quidem partes divisa , continuato
tamen numero , pro facilitiori allegatione .*

PARTES AVTEM SVNT

De constit. & leg. municipal.
De personis .
De iudicijs .
De contractibus .

De feudis , & iure emphyteutico .
De testam. & vlt. voluntatibus .
De successione ab intest. paetis de
fucced. ac donat. omn. bonor.

De varijs rebus .
De rebus criminalibus .
De praebendis & beneficijs
Ecclesiasticis .

*Singulorum autem Consiliorum Argumenta , ex quibus percipi potest que potissimum questiones
in quolibet Consilio explicitentur , quo facilius possit Lettor , quod cupit
inuestigare , in primo quinterno reperientur .*

VIRTVTI SIC

CEDIT INVIDIA.

VENETIIS, apud Haeredem Damiani Zenarij, M. DC. XVII.

Permissu Superiorum , et Privilegio .

GR E GOIR A G O X P I I A L T I M A D I N U M P O N T I F I C I M A X.

Hieronymus Gabuelius.

In magna, & infinita prope modum librorum copia, quibus videri possit nostra hæc iuris ciuilis scientia obscurari iam potius, quam illustrari, nihil equidem minus, quam de eorum numero meis scriptis quicquam omnino augendo cogitabam: quod si quæ multorum annorum spacio, quibus conatus sum Romæ munus hoc adiugati gracie sane ijs, qui minime ipsi leues sunt, quam maxima potui diligentia, atque integritate sustinere, vel mecum commentatus essem, vel consilientibus reponesssem, ex plerunque literis censignata seruabam. Id profecto priuatæ memorie, & usus mei causa faciebam, non eo animo, ut in hanc illa vlo viquam tempore proferrentur. Sed certorum hominum, quibus denegare nihil poteram, rogatu impulsus, sententiam mutavi, & volumen Consiliorum, quicmodo loquimur, eo consilio confeci, ut id iam ad communem omnium utilitatem, si quatenus esse posset, edendum curarem. Hoc igitur cum decreuissim, nec praeternitendum putarem, quin illud, ut mos est, principis alii cuius viri auctoritate fultum emitterem, non dubitauit, Beatusime Pater, operam dare, ut hoc mearum vigiliarum opus in Sanctitatis tue nomine apparceret. Quamvis enim me ab huiusmodi proposito, & summa amplitudo tua, cui simill in terris nulla est, & munera mei tenuitas, quod fateor esse per exiguum, non parum detergere videretur, multo tamen magis ad id faciendum me quidem invitabat cum meum singulare, perpetuum erga te studium, ac verus, sincerusq; cultus tuum admirabilis quedam, & propè diuina benignitas tua, ac bonitas, iam ab illo tempore mihi perspecta, & cognita, cum ego te, Gregori Pont. Max. audirem leges in nobilissimo patre tuae. Gymnasio ranta scientia interpretantem, quanta deinceps æquitate in plurimis, & maximis maneribus, atque imperijs easdem non minori cum aliorum commodo, quam laude tua explicasti, ut planum feceris, non minus te prorsus iustitiae, quam juris consultum esse. Merito itaque aliqui tibi ex me fructus debebantur, his praesertim optimis hac quidem ex parte, latissimisque temporibus, cu tu, Gregori XIII. non minore profecto, quam primus ille, & te, & nomine Magnus, vigilantia, ac virtute, eius apud homines, Deo, bonisque omnibus approbatibus, vim, ac numer tenes, cuius ego ad honorem, & gloriam studui semper omnia mea studia, omnesque actiones potissimum referre. Fauxit idem ille, qui est super omnia Deus benedictus in secula, ut meus hic quantuscunque labor, sicut mihi iucundus admodum fuit, item sanctitati tue non ingratus, cæteris etiam utilis fuisse videatur. quod certè ego humili ab ipso prece postulare non desunam, illud vero in primis, ut te, Pontificem Max. atque Opt. ad Ecclesiæ suæ præsidium, ac firmamentum, in columem, & beatum quam diutissime seruet. Romæ Kal. Maij Anno salutis.

M. D. LXXXII.

Gabrielij Volataginianus A.R.

doct. in c. cōsuetudinis de confite. in l. si quis mihi bona s. iuslum, dē acq. her. & c. Imperialē, de prohib. fess. al. per Fed. in prin. & passim in lectionis, & cōsilijs. Secunda, q. si regratur pro sollicitate formalis ad integratio- nē actus, vel persona, debeat p̄ficiātū in ipso actu, vel ante, aut post in cōtinēti antea q. ad extranea digress' fiat. Bal. in l. C. qui admiss. 45. in l. si vxor. enl. 1. C. de cō- di. inst. doc. in d. c. cōsuetudinis. 45. & d. l. si quis mihi bona s. iuslum, & alijs locis sup. adductis, & congesta ad T̄ra. q. de leg. cōnn. 1. o. gl. 5. v̄r. contentim. n. 3. Ter- tia, q. si requiratur cōnsensus eius, cuius nihil interfit actu heri nec principaliter nec in cōsequētiā, rūt intel ligatū requiri ad integrationē plōm, vel dōtū ad exclu- dēdātī fraudē, & cōsilenī fragilitati. Bal. in d. l. 1. C. qui admiss. n. 1. v. Ale. & alij in d. l. si quis mihi bona s. ius- lumentaria. T̄ra. q. d. gl. nu. 7. Vnde inferetur cōsensum propinquorū requiri t̄ a statuto requiri ad integratio- nē, & cōsequētes in actu, & no. cōs. doc. in l. transac. Cōdetrā. in l. t. 5. fait q̄s. ad Treb. s. i. vero requiratur cōsensus eius, t̄ cuius interfit vel principaliter, vel in cō- sequētiā actu heri, vel nō heri, non intelligi, vt requira- tur ad integrationē actus, vel persona, sed rōne p̄iudi- ci. Bal. in d. l. 1. C. qui admiss. Alex. in d. 5. iuslum. nu. 10. Ias. 45. & alij in locis ē citatis. Quarta p. 9. cū requiri nō sōne p̄iudicij, & favore eius qui illa plāre dēt, nō aut p̄iolenītate, possit ētis, eius cōsensus requiri juri ad utilitatē propriā cōsentire, & actu sine eius voluntate factū q̄cūm; ratificare. Alex. in d. 5. iuslum. nu. 10. Ias. 45. doc. in d. l. 1. S. fait q̄s. t̄ ad Treb. His ita se haben- tib. Arbitior defendi posse statutū iuslum, t̄qd dispo- nit, ne mulier h̄at, neve restetur sine cōsensu mariti, & si maritus ablit, ne sine cōsensu propinquorū ipsius mariti requirere cōsensum nō ad integrationē actus, vel p. long. sed rōne p̄iudicij. Primo, quia in h̄atib. t̄ sem. agi- v̄ de interesse v̄ri, cuius maxime interest vxore h̄e lo- cipletē, & ne imitiliter h̄at, vt lenta ipso, & rōne peipi- tū, ac rerū v̄lus p̄tefacit, & conseq̄ētē incus ei cōclu- sione tertio loco p̄op̄fīt̄, et in h̄atib. cōsensus existi- metur requiri rōne p̄iudicij ipsius mariti. Ergo eadē ēt rōne eadē est requiri in tellis, quā eadē dispositione, inno eadē dispositionis clā cōcēntent. ad L. qui ades, de v̄lca. 1. iā hoc iure, in p̄to de volg. & eo magis, q. cum p̄enitenti filii ad s. i. quibus exiſt̄ b. in cōleq̄ētā multū intellēti mariti, quō vxor restetur, et in tellis cō- gnitū p̄iudicij nō ratiō quā non cōcēnēat mulierib. quā filios nō habēoant, t̄i, nō lex v̄l cogitacis de calib. frequētōib. & ad cōsaptatio, cōcludi dēt rationē fina- lē eius hāc finē, ad consi. Soc. 2. 3. nu. 20. vol. 1. & in om- nīb. mulierib. procedere, quā in aliquib. illi rōni locis nō sit ad doc. Inni. cōter approbatā in c. quā plēriq. de immo. ecc. in h̄. t̄ v̄la. Itā dicitur legē alij rōne introd. actū obliterandā esse ēt in cōsib. in qib. ea cōfessio, cū agitur in h̄atib. in dīlūtē, & in tellis, cum filii adiūt rōne p̄iudicij cōfessio ratiōne nō facili requiri p̄o integrationē actus, vel p̄i- tonē ēt in his testis, quā, cum filii boni adiūt, h̄at, sed la- vore mariti, maxime, quā sēp̄issime mulieres, quā tellis- tur, quā tūc filios nō habēant, p̄adūtē illos posse tellis- tur cōp̄tere, & sic in retulo v̄ri & in ea, quā filii sūc earet, & cōfiderabat. Secundo ea t̄ rōne p̄to flāuentēs cō- gitacis de favore mariti, nō aut mulierib. quā nullo alio statuto alij mulierib. inuptis, & cū aliqua solēnitātē h̄ant, vel testentur, p̄cipiant. vnde liquet nō cōfessio fla- mētes fragilitati. Lexus p̄odidere, sed fauere mariti. T̄ra. q. de leg. cōnn. gl. 6. v̄r. contentim. n. 40. quib. flā- lis nō cōfessio fauere sūde ēt p̄cipitū, quā nō voluerūt, exi- responſe testari, nec aliquid de suis bonis in alibi trāferre sine cōfessio mariti, nisi in articulo mortis marito ab- sente, ita quā cōfessio facile haberi nō posset; & cū cō- sum cōfessio duorum p̄os̄iōnōrum ipsius mariti, nam, si volūtē fragilitati cōsulere, & ipsiis mulierib. nuptis

propidere, cū facilius ipso, & freq̄ētū a maritis, & ea- rū inimiū a maritorū cōfanguincis decipiātur; & ad p̄- hēndū, & testando h̄vel p̄ter carū voluntatē impelli- sole. Affl. dec. 2. 6. n. 2. non requisiſſent ieu p̄cē cou- sensum mariti, & eo abiente permissiſſent h̄here, & resia- ri, ēt si in articulo mortis non esſent, cū aliqua alia lo- tūtate, & in articulo mortis marito absent, non requisiſſent cōfensum propinquorū mariti t̄i, sed cōfanguin- acorū ipius vxoris fatē iunctū, vel earū fragilitati alio- nūtō p̄o p̄spexiſſent, mens igitur, & intentio ita cōveniūtū fuit fauere mariti, non vxoris, sicut passim in nobis ita- tis factū fuit, dū ēt v̄duerunt moriente vxore sine filiis mariti tertiā partē docis, v̄xotē v̄to ita p̄decētē rōne nihil acquirere, cauēt luci cā fātē ad cōp̄iādū lītib. p̄t̄ considerari interesse maritorū, ne vxores illis igno- rātib. testentur. Puto igitur cōfensum hoc cālū ēt re- quisiſſū tōne p̄mīdīcī, & ēt, si hoc debūtū esset, neque apparet argūmentis superscriptis ita esse iudicandū; cū quā regulariter, cū non apparet, q̄ob cām cōfensus re- quiriatur, exīlādū ēt ēt requiri tōne p̄mīdīcī, q̄m̄ regulariter cōfensus p̄t̄ q̄cūm; adhiberi. Bart. in d. 9. iuslum, v̄l. ēt iuslum. 41. Doct. in c. cura. de iur. pat. in c. 13. cū nos, de his quā fixa p̄s. Regulz t̄ vero in debito sc̄dū ēt, gl. in lītis definit. de reg. iur. Bart. in l. quoties, si quis eāt. Non obſt. q̄d cōfensum cōfanguinacorū requiri a statuto pro solēnitātē, doc. in d. l. transactio, quā in cōfanguineis celat rōne p̄mīdīcī, que considera- tet & in marito, & in eius ēt propinquis, q̄i cōfensū cōfensū nō principaliter requiri, sed surrogat loco p̄t̄ cōfensū mariti, videlicet vt eius propinquorū mariti vice han- gātur, veluti in statuto de quo agimus. Nec tēfert, q̄ p̄t̄ 14 litter de cōfensu t̄ mariti, requiratur pro forma, & solē- nitate, tradūt Ang. 3. p̄conomis. in anth. de alie. & emph. Rōm. in l. 1. C. vnde vir. & vxo. Cor. cons. 2. 5. n. 19. vol. 1. Dec. cons. 5. 1. enl. 1. conf. 45. 5. Rōy. 1. 45. li. 1. q. 2. quic- quid dicendū sit, q̄m̄ aliunde mens statutū non appa- ret, ipso, cālū requiri solū rōne p̄mīdīcī existimari. Bal. & Salan. l. 1. C. vñ. vir. & vx. quos nō nulli cōfessio, certe hoc casū, in quo ex alij statutis, & endē ipso statuto pro hibētē testis, vt supra declarauimus p̄cipitū statuen- tes habuisse rōne p̄mīdīcī, & voluntē fauere maritis, nō vxoris, cōcludendū omnino est cōfensū requiri rōne p̄mīdīcī. Demum, ēt si dicendū ēt, q̄ p̄t̄ in hoc statuto posse iure affirmari, cōfensum requiri p̄t̄ v̄t̄ q̄o. 15 rōne & gratia p̄mīdīcī, & favore vxoris p̄t̄ solēna- tate, lux. enl. Ang. 38. Soc. d. conf. 13. n. 20. Dec. 5. 03. in fi. en hoc cālū fatēdū ēt, q̄t̄ rōne magis p̄mīdīcī ēt, iāgorū mariti p̄t̄ rationē ēt adductas, & cōdeq̄ētē illā ēt, q̄t̄ sūmēda ēt, quā cōfessio t̄ sublinetur. l. quoties. de reb. dub. Dec. in l. 1. t̄i. t̄i. C. de test. mil. n. 12. in l. 1. donatio. n. C. de cōfess. col. 3. & quia, q̄m̄ duas qualitates p̄curtū, 17 quē separari neque t̄t̄, vel attēditur potētio, si q̄t̄ h̄moī 18 sit, vel si sint aquae potētio, illa, cū iāscē t̄ magis fa- auct. Bal. in t̄i. q̄t̄ decūtio. col. fi. C. de fallo. hoc vero ca- fūt̄ rōne p̄mīdīcī ēt potētio, q̄m̄ statuentēs de nuptis t̄i- mulierib. dispoluerint, & multis in partib. ostenduntē- se de utilitate viri potētū cogitare, aut certe aque po- tētio, & cū iāscē magis fauere, cū haec rationē fauere- at actus, qui iure cōfessio validus ēt ergo h̄ec ēt speciāda. Non obſt. obiecta sit irretatio actus, si sine cōfensū ma- ritū fiat: qui a latē ēt ad validitatem cōfensum q̄cūm- q̄ accedere. doc. in d. c. Imperialē. d. l. si quis mihi bona s. iuslum. Accedit, q̄. q̄icquid dicendum sit, cū per- sona, eius cōfensū requiriatur, eschētū, & liocatētū eius cōfensum requiri p̄o integrationē personē t̄i, cōfessio, 19 cum ēt talis, vt colligatur t̄ eam ēt ob cām poq̄ari, ne cū p̄iudicū fiat, sūtis ēt, vt p̄ficitur in grā, & si ita p̄ficitur, valere a t̄i, & si ipsi cōfessio uti sit, multi op̄iātū sūt, quoniam opinio major ēt, & v̄ mā- gis cōfessio nam cōfensum patris t̄ in adūtūtū, in q̄b. 20